

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУК УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

УХВАЛЕНО

Вченою радою Глухівського
національного педагогічного
університету імені Олександра Довженка

Протокол № 8 від 29 січня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора Глухівського національного
педагогічного університету імені
Олександра Довженка

Олександр КУРОК

«29» січня 2025 р.

Наказ №24 від 29 січня 2025 року

ПОРЯДОК

здобуття та присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти
першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти
в Глухівському національному педагогічному університеті
імені Олександра Довженка

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок здобуття та присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до законів України «Про освіту» (зі змінами), «Про вищу освіту» (зі змінами), Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, Національного класифікатора України «Класифікатор професій» (наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 №327 (зі змінами від 16.01.2024 №1410)), професійних стандартів: «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 28.09.2024 №1225), «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки від 19.10.2021 №755-21), «Майстер виробничого навчання» (наказ Мінекономіки від 17.08.2021 №430-21), «Викладач закладу вищої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.10.2024 №1466), «Практичний психолог закладу освіти» (наказ Мінекономіки від 24.11.2020 №2425), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686), Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами (постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 956), Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту (постанова Кабінету Міністрів від 25.10.2024 №1223), Положення «Про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка», Положення «Про екзаменаційну комісію з атестації в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка», Положення про структуру та зміст освітніх програм у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, освітніх програм, низки нормативно-правових документів.

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

Апеляція – оскарження здобувачем освіти результатів процедури присвоєння професійної кваліфікації.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та/або стандартів вищої освіти.

Здобувач – особа, яка навчається в Університеті за освітньою програмою, якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації.

Кваліфікація – визнана закладом вищої освіти або іншим суб'єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту — це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

Професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) — це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Професійний стандарт — це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

Результати навчання — знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація — частина предметної області спеціальності, яка може визначатися закладом вищої освіти та передбачає одну або декілька профільних спеціалізованих освітніх програм.

Спеціальність — гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти частина предметної області галузі освіти і науки.

Часткова професійна кваліфікація — це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом.

1.3. Порядок регламентує присвоєння професійних кваліфікацій особам, які:

- здобувають вищу освіту в Університеті за освітньою програмою, якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації;
- переводяться з іншого закладу освіти до Університету на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації;
- переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету, за якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації;
- поновлюються до складу здобувачів освіти Університету на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації.

1.4. Університет присвоює професійні кваліфікації здобувачам відповідного рівня вищої освіти за результатами їх атестації відповідно до чинного законодавства України в разі, коли освітньо-професійна програма передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), а також:

- містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та враховують вимоги відповідних кваліфікаційних характеристик (за наявності);

- передбачає практичну підготовку обсягом не менше 6 кредитів ЄCTS для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів – для присвоєння часткової професійної кваліфікації.

2. ПРОЦЕДУРИ ЗДОБУТТЯ ТА ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

2.1. Процедури здобуття і присвоєння професійної кваліфікації, як правило, відбуваються поетапно:

- організаційний етап;
- навчання здобувачів вищої освіти та їх оцінювання;
- практична підготовка;
- атестація;
- апеляція (за необхідності).

Освітні програми, які реалізуються в Університеті, можуть передбачати додаткові етапи і заходи та окреслювати вимоги щодо здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, що не суперечать даному Порядку.

2.2. *Перший етап* – організаційний – це формулювання цілей освітньої програми відповідно до вимог професійного стандарту (за наявності) гарантом і робочою групою, залученою до процесу її розроблення (перегляду), окреслення змісту освітньої програми, узгодження переліку освітніх компонентів, контрольних заходів, атестації.

2.3. *Другий етап* – процес засвоєння здобувачами вищої освіти змісту освітніх компонентів відповідно до вимог освітньої програми, проведення їх оцінювання. Відповідно студенти здобувають необхідні для присвоєння професійної кваліфікації компетентності та досягають програмних результатів навчання, прописаних в освітній програмі.

2.4. *Третій етап* – проходження здобувачами освіти різних видів практики, передбачених змістом освітньої програми, з врахуванням трудових функцій професійного стандарту.

2.5. *Четвертий етап* – атестація повноти набутих здобувачами вищої освіти компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з певним професійним стандартом вимогам освітньої програми.

Процедура оцінювання сформованих програмних результатів навчання здобувачів освіти проводиться екзаменаційною комісією з атестації.

Екзаменаційна комісія з атестації створюється у складі голови, його заступника (за потреби) та членів комісії, діє протягом календарного року і є чинною для всіх форм навчання (денної, заочної, дистанційної тощо).

Кількість членів екзаменаційної комісії з атестації становить, як правило, не більше чотирьох осіб (у окремих випадках кількість членів екзаменаційної комісії може бути збільшено до шести осіб).

Головою екзаменаційної комісії призначається висококваліфікований фахівець у відповідній галузі, вища освіта (кваліфікація) якого відповідає певній спеціальності або науковець відповідного напрямку наукової діяльності. Головою екзаменаційної комісії може призначатися науково-педагогічний (педагогічний) працівник зі спеціальності, який не є штатним працівником Університету.

Одна і та ж особа може призначатися головою екзаменаційної комісії не більше трьох років поспіль.

Заступником голови екзаменаційної комісії (за необхідності) може бути: ректор (проректори), декан факультету/директор інституту, завідувач випускової кафедри або один із членів екзаменаційної комісії. Заступник голови екзаменаційної за необхідності виконує обов'язки голови.

Членами екзаменаційної комісії за своїми посадовими обов'язками є ректор або проректори, декан факультету/директор інституту, завідувачі кафедр, науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями випускових кафедр, наукові співробітники. У складі екзаменаційної комісії з атестації має бути роботодавець з відповідною освітою.

До участі в роботі екзаменаційної комісії можуть запрошуватися представники трудових колективів, які здійснювали замовлення на підготовку фахівців, працівники відповідних галузей промисловості, науково-педагогічні працівники провідних українських та зарубіжних закладів вищої освіти, співробітники науково-дослідних інститутів, інших освітніх установ.

До атестації допускаються здобувачі освіти, які повністю завершили засвоєння змісту освітньої програми, виконали всі вимоги індивідуального навчального плану, пройшли практичну підготовку у встановленому освітньою програмою обсязі.

Студент претендує на присвоєння професійної кваліфікації, якщо належним чином демонструє сформовані програмні результати навчання під час відповіді (усної або писемної) на питання екзаменаційного білета та/або виголошуючи доповідь на захисті кваліфікаційної роботи; чітко, конкретно, з обґрунтуванням відповідає на додаткові запитання членів екзаменаційної комісії з атестації.

Здобувачам освіти, які успішно склали кваліфікаційні іспити та/або захистили кваліфікаційну роботу відповідно до освітньої (освітньо-професійної) програми підготовки, рішенням екзаменаційної комісії з атестації присвоюються відповідний освітній ступінь, освітня та професійна кваліфікація. На підставі цих рішень деканат готує на підпис ректору Університету наказ про випуск, у якому зазначається відповідний освітній ступінь, кваліфікація, протокол екзаменаційної комісії та номер диплома фахівця. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), присвоєна

(присвоєні) Університетом, зазначається (зазначаються) в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

2.6. *П'ятий етап* – апеляція (за необхідності). Якщо трапляються випадки незгоди здобувача вищої освіти з результатами атестації, він має право на апеляцію у встановленому порядку.

2.7. У разі відсутності професійного стандарту Університет має пройти процедуру погодження присвоєння професійної кваліфікації з Національним агентством кваліфікацій.

Процедуру погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) з Національним агентством кваліфікацій Університет розпочинає:

- для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – не пізніше ніж через рік після початку її реалізації;
- для освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти – не пізніше ніж через півроку після початку її реалізації;
- для освітніх програм, розпочатих до дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», – протягом шести місяців з дня набрання чинності зазначеною постановою.

Університет подає до Національного агентства кваліфікацій низку документів: заяву про проведення процедури погодження; обґрунтування необхідності впровадження професійної кваліфікації; копію освітньо-професійної програми, що передбачає присвоєння відповідної професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій); копії листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні; копію затвердженого Університетом Порядку присвоєння професійних кваліфікацій; характеристику (зміст) професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) за формою.

Усі документи Університет подає в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису ректора або його уповноваженої особи.

Національне агентство кваліфікацій реєструє заяву і протягом п'яти робочих днів проводить перевірку правильності її заповнення та повноту доданих до неї документів.

У разі неправильного заповнення заяви та/або подання документів не в повному обсязі Національне агентство кваліфікацій інформує Університет про виявлені недоліки відповідно до вимог Закону України «Про адміністративну процедуру». Університет має право усунути виявлені

недоліки протягом п'яти робочих днів з дня надсилання відповідного повідомлення Національним агентством кваліфікацій. У разі неусунення Університетом виявлених недоліків Національне агентство кваліфікацій залишає заяву без розгляду. У разі наявності професійного стандарту Національне агентство кваліфікацій протягом трьох днів повідомляє про це Університет та залишає заяву без розгляду.

Національне агентство кваліфікацій протягом 15 робочих днів після подання Університетом правильно заповненої заяви та документів у повному обсязі розглядає їх і готує обґрунтований висновок, на підставі якого приймає рішення про погодження або відмову у погодженні присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

Національне агентство кваліфікацій інформує Університет про прийняте рішення щодо погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), розміщує відповідну інформацію на своєму офіційному веб-сайті, вносить таку (такі) професійну (професійні) кваліфікацію (кваліфікації) до Реєстру кваліфікацій з приміткою про відсутність професійного стандарту.

Повторне погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) проводиться в разі змін у переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), зміни порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та скорочення тривалості практичної підготовки, що визначена відповідною освітньою програмою.

Погодження Національним агентством кваліфікацій присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) надається Університету на період до завершення підготовки та припинення набору здобувачів вищої освіти за такою освітньою програмою. Після набрання чинності професійним стандартом Національне агентство кваліфікацій інформує Університет про необхідність приведення освітньої програми у відповідність з вимогами професійного стандарту протягом шести місяців з дня внесення відомостей про професійний стандарт до Реєстру кваліфікацій.

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Порядок здобуття та присвоєння професійних кваліфікацій в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка затверджується вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

3.2. Зміни та доповнення до цього Порядку вносяться та затверджуються вченою радою Університету у тому ж порядку, що й сам Порядок.